

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 18:29

צאת השבת 19:41

ר"ת 20:28

שיר ליום השבת

"אך את זה לא תאכלו... את הגמל"

חלב של גמל אסור באכילה, שהיוצא מן הטמא - טמא. לכן חז"ל אסרו לנו סתם חלב נוכרי שלא עמד ישראל על גביו בשעת החליבה, שמא ערבב עם החלב, חלב בהמה טמאה.

לפני כחמישים שנה, נסע ראב"ד לונדון הרב יוסף צבי הלוי דינר זצ"ל עם משפחתו בימי הקיץ לכפר מרוחק. מדי בוקר בשעה מוקדמת שלח שניים מבניו אל הרפת, על מנת להשיגה בזמן חליבת הגוי את הפרות כדיו: "ישראל העומד על גביו", בכדי שהחלב לא יהיה חלב עכו"ם. באחד הימים הגיעו הבנים באיחור קל לתחילת החליבה, ומשום כך לא רצו לקחת את החלב, אלא לקחו עבור התינוקות שבמשפחה שני בקבוקים יחידים שהיו מוכנים כבר.

כאשר חזרו לאכסנייתם עם בקבוקי החלב, סירב הרב לקחתם. הוא אמר שעל אף שמעיקר הדין אפשר להקל לתינוקות, מכל מקום הוא אינו מעונין בכך, כי אם יראה הגוי בעל הרפת שפעמים קונים ממנו חלב בלא השגחה, לא יסכים בעתיד להרשות לעמוד ולהשיגו על חליבתו. שבו הבנים מיד אל הרפת להשיב את החלב.

כששמע הגוי את סירובם להשתמש בחלב, כעס מאד וצעק "אתם לא סומכים עליו? וכי חושדים אתם שאני מערבב חלב מבעל חיים אחר?!"

הגוי הזהיר אותם שאינו רוצה לראות את פניהם שוב. כששמע זאת הרב דינר, החליט ללכת בעצמו ולפייס את הגוי. כשראהו הגוי מרחוק החל לצעוק ולחרף את הרב, ואיים עליו שלא יתקרב לרפת. הרב ביקש כי בעל הרפת יאות לשמוע את דבריו. כשנתרצה, הסביר לו הרב בנועם 'לפי דעתו של הגוי', חלילה שלא יחשוב שאיננו סומכים עליו, אלא בימי הקדמונים היו גויים שערבבו בתוך חלב הפרה חלב בהמה טמאה האסורה לנו, ולכן תיקנו הרבנים שלנו שתמיד יעמוד היהודי בעת החליבה להשיגו כי אכן אין מוסיפים חלב מבעל חיים אחר.

כששמע הגוי את הדברים ביקש מהרב שיסור למשרדו. סגר היטב את הדלת, וידא שאף אחד לא שומע את דבריו, ואמר לרב: "ברצוני לגלות לרב דבר בתנאי שלא תספר זאת לאף אחד. הרבנים שלכם חכמים יותר ממה שאתכם חושבים, הם יודעים מה שהם מדברים והם צודקים. מאחורי הרפת אני מסתיר דיר של חזירים ואני נוהג לערבב חלב חזירים עם חלב הפרה..."

הרב דינר ההמום שאל את בעל הרפת: "האם אינך חושש כי אתה עובר על החוק ואתה עלול להיתפס?!" השיב לו הגוי כי הממשלה בודקת את אחוזי השומן שבחלב. בחלב חזירים אחוזי השומן גבוהים בהרבה מחלב פרה, ולכן ניתן להוסיף כמות גדולה של מים ולערבבו בתוך חלב הפרה בלי שיבחינו בכך כלל. כמוכן שהגוי הסכים מצתה שבני הרב ימשיכו לבוא ולהשיגו בעת החליבה.

ראב"ד לונדון נהג לחזור ולספר סיפור זה, כאשר במשך שנותיו ברבנות ניסו שוב ושוב לטעון בפניו כי בימינו אין חשש של חלב עכו"ם...

מאורה של הפרשה

"החולד" (י"א, כ"ט)

מנהלו הרפואי של בית החולים "ביקור חולים" פרופסור פולק, בין עיסוקיו הרבים עסק גם במחקרים רפואיים. לצורך אחד ממחקריו הרפואיים נזקק לערוך ניתוחים בחולדות, אך מכיוון שחשש לאיסור צער בעלי חיים, ניגש אל מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל לשאול את פיו באיזו דרך ובאיזה אופן יהיה מותר לנתח את החולדות לצורך מחקר. נטל מרן זצוק"ל דף ועט, והחל לשרטט בדיוקנות מרבית את צורת איבריה הפנימיים של החולדה לפרטי פרטים, לאחר מכן הדריך את הפרופסור בעזרת השרטוטים, כיצד לבצע את הניתוח. פרופסור פולק נותר המום ונדהם מידיעותיו הנרחבות של הרב אף בתחום זה, וכל זאת בלי שראה הרב אי פעם את איבריה הפנימיים של החולדה! אלא שאב את ידיעותיו הרבות אך ורק מתוך עמלו בתורה הקדושה, "הפוך בה והפוך בה - דכולא בה!" כשהגיע פרופסור פולק אל מעבדות המחקר והציג בפני חברו למחקר את שרטוטיו של הרב, החוקרים פעו פה, ותמהו בקול: "אנו שנים רבות חוקרים את הנושא, ולא עלה בדעתנו לחשוב על שיטה פשוטה וקלה כל כך לנתח בה את החולדות, והרב שמצולם לא החזיק חולדה בידו חשב על כך?!"

(לחיות בנועם ה')

"ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח"

כתב רש"י: 'יהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת!' מובא בשם רבי חיים ויטאל זצ"ל, שלכל אדם יש נקודה מיוחדת שבשביל תיקונה בא לעולם. וכיצד ידע האדם מהי הנקודה שלו? כאשר האדם משתוקק לקיים מצוה מסוימת, אך מאידך היצר מנסה בכל כוחו להכשילו באותה מצווה ומצרים עליו קשיים, בוש ופחד, ידע שזו הנקודה שעליו לתקן. ואם יתמיד להתגבר על אותו ענין יצליח. אמר משה לאהרן: "קרב אל המזבח" לעשות עבודתך למרות שהיה אהרן ירא ובוש לקיימה. אמר לו משה: למה אתה בוש. לכך נבחרת! דווקא בגלל שיש לך מניעה ופחד לקיים את המצוה, דע שלכך נבחרת וזה הדבר שעליך לעשות ללא בוש ופחד.

האנשי הגדול הוא לא להוסיף שנים לחיים שלנו, אלא לשנים שלנו. חיים לשנים שלנו.

כונן לא ריבא לך הרהר חריבו, אלא היא ההחלט ריבא לך אר הטובים שבהם.

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ב: נעה שלו, משי' יונה, משי' ג'יבלי, רפ"ש: משה מרדכי בן עדנה סולטן וב"ב חיים דניאל בן שולה, שלמה בן רינה, מיכל חיה בת רחל, אפרת ביתיה בת צביה תהילה בת שונמית, דוד בן רעות, זנוב הגון: חיים דניאל בן שולה, אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה, אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה לע"ב: הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל, שמואל בן חנה נוסרת ז"ל, ברוך נאג"י בן נעיסה ז"ל ששון בת מסעודה ז"ל, חתון בת מרים ז"ל, חילוה בת מרים ז"ל, מלכה בת רבקה ז"ל

בברכת שבת שלום

חודש מבורך!

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו

הר"ר אילן סבך בן סניורה ז"ל

פסירת הצדיקים

ל בניסן - ר' חיים ויטאל, ר' יעקב עמדין (היעב"ץ), ר' משה הרשור א' באייר - ר' שמואל שמלקא מניקלשבורג, ר' מנחם מנדל מויטבסק ב' באייר - ר' יעקב יוסף ג' באייר - ר' יצחק פרחי, ר' יוסף תאומים (פרי מגדים) ה' באייר - ר' מאיר אוירבך

פגעתם באדם כלשהו?

קחו דף נייר חלק, והביטו בו. עכשיו קמטו את הדף בכף היד לצורת כדור. פיתחו את הדף בחזרה לצורתו הראשונית, ונסו ליישר את הקמטים הרבים שנוצרו בדף. הדבר יהיה בלתי אפשרי, נכון?

כך, בדיוק, נראית מערכת יחסים כזו או אחרת, בעבודה ובזוגיות, או בכל קשר בין-אישי. יש הבדל גדול בין המצב לפני הפגיעה, לבין המצב לאחריה. ככל שהפגיעה כואבת יותר, נוצרים יותר 'קמטים', וקשה יותר - אם הדבר אפשרי בכלל - להחזיר את המצב לקדמותו, כפי שהיה טרם המשבר.

להלן מספר כלי-עבודה לצורך ביצוע תיקונים בשטח:

הכרה בכך שנגרמה פגיעה:

אם אדם נפגע מהערה שנאמרה לו, מאד לא ראוי שהפוגע ינסה להקטין את חומרת מעשהו, בתגובות כמו: "נו, באמת, מה כבר אמרתי?!" "הוא סתם קטנוני, עושה עסק שלם מכל דבר..." או: "מי התכוון בכלל לפגוע בו?! סתם צחקנו אתו".

העובדה הרלוונטית היא לא 'האם מוצדק להיפגע', אלא - אותו אדם נפגע.

מה נכון לעשות כדי לנסות לתקן?

ההכרה בבדידות היא התחלת הריפוי, כמו שהכרה במחלה היא השלב הראשון וההכרחי לקראת ריפוי. כל עוד החולה מתכחש לעובדה שהוא חולה, הוא לא יעשה דבר לצורך הריפוי, וממילא לא יתחיל תהליך של ריפוי. אם אדם עשה מעשה שלילי, אפילו אם הוא יושב בכלא בגלל המעשה הזה, כל עוד הוא אינו מודה בעובדה שעשה מעשה שלילי, אי אפשר להתחיל תהליך של שיקום.

אמא: "יעל, איך היה היום הראשון בכתה א??"
יעל: "בסדר, אבל היתה אישה שקוראים לה חורה, שהיא הפדיעה לנו ליהנות".

אדם רוצה לעשות 'מה שבא לו' ולא אוהב שמפריעים לו בכך. מה עוד, שכן אדם נוטה, מטבע הדברים, לחשוב שהוא צודק.

רבים נוטים לחשוב, במקרה של עימות או של מחלוקת, שהם הצד המסכן, ולהם נעשה עוול.

גם הם טעו / פגעו / קלקלו? קשה להסביר להם את זה. כי לסברתם מה הם כבר עשו?!

יש להתגבר על הנטייה האנוכית הזו, ולצרוח חשבון נפש אמתי.

כל אדם צריך לקחת אחריות על חייו ועל מעשיו!!

אל **הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א** פנה יהודי וסיפר:

אני בעל מסעדת בשרים יוקרתית בעיר תל אביב. ברוך ה' זכיתי לשוב בתשובה ודאגתי להעלות את רמת הכשרות במסעדה. והנה לא אחת קורה, שאל המסעדה מגיע אדם מלווה בכלב או בשני כלבים, ומזמין עבורו מנה, ולאחר מכן מוסיף ומבקש מנה נוספת, בדיוק כמו המנה הראשונה, עבור הכלב. (אגב, היה לקוח אחד שהערתי לו: "אני מבין שהכלב צריך לאכול, אבל מדוע מנה כל כך יקרה?! אתן לך עצמות ושיירי מאכל". הלה פתח עלי שתי עיניים תמהות והשיב: "וכי זה הגון לשבת לצדו ולאכול מנה מכובדת ולו לתת עצמות ופסולת למאכל?!...")

ובכן, במסגרת פעורי הדף היומי בהם אני משתתף, הגענו בס"ד למסכת "תענית", למדנו את דברי רב הונא, שמאכל הראוי לאדם, אין מאכילים אותו לבהמה, ובאר רש"י: א. המאכיל לבהמות אוכל הראוי לבני אדם, מבזה בכך את האוכל, ונראה כבועט בטובה שהשפיע ה' יתברך בעולם, שהכין אוכל זה לבני אדם.

ב. דבר זה הוא בזבז ממון, שהרי אפשר להאכיל את הבהמה במאכל זול יותר, והרי התורה חסה על ממונם של ישראל.

לאור הדברים מבקש בעל המסעדה לשאול: האם עלי להימנע מלמכור מנות אוכל שמזמין הקונה עבור בעלי החיים שלו?

תשובת הרב זילברשטיין שליט"א:

בעל המסעדה מוכר לקונה מאכל טוב וכשר, ולא מאכל שאסור מצד עצמו, וממילא אין בכך איסור 'לפני עוור', כי אינו נותן בידו 'מכשול'. אולם, אין למוכר או למלצר להגיש את המאכלים לפני הכלב, אלא יניח את המנות לפני הקונה, ויסביר לו את דברי חז"ל בגמרא בתענית.

וכעין זה מצינו שהתירו הפוסקים לבעלי מסעדות למכור מאכלים לאנשים אשר ידוע שאינם מברכים על אכילתם ואינם נוטלים ידיהם. אך עם זאת יש להציב שלט בולט, ולכתוב עליו באותיות גדולות שיש ליטול ידיים לפני אכילת פת, וכן יופיעו בשלט הברכות לפני ואחרי האכילה. ויתכן שהקונה בכל זאת יברך על מאכלו.

כאן הענין הוא שקונה עבור כלבו, ומכל מקום נראה להתיר, כי עיקר איסור נתינת מאכלי אדם לבהמה אינו ברור כל כך, כפי שציין המשנה ברורה שב'אלויה רבה' מסתפק אם הלכה כרב הונא.

לסיכום: אין להגיש את המאכל לפני הכלב, אלא יש להניחו לפני הקונה דווקא, ולציין בפניו את דברי חז"ל, שצוו שלא לבועט בטובה שהשפיע עלינו הקב"ה.

פרקי אבות

מסכת "אבות" נמצאת בסדר "נזיקין" שבששה סדרי משנה, ובה מכונים פתגמיהם של התנאים הקדושים על הליכות החיים, המחשבה היהודית הצרופה וחכמת ישראל. פרקי משניות אלו הינם "שולחן ערוך" לשיפור המידות ולהתעלות רוחנית. מובעת בהם התביעה הנצחית לזיכור, לזיקוק, ולחתירה מתמדת להתרוממות הרוח.

בפרק ו' במסכת "אבות" נאמר: "שנו חכמים בלשון המשנה - ברוך שבחר בהם ובמשנתם". ברוך הבורא ית' שבחר בחכמים וציוונו לקבל ללא סייג את דבריהם ככתוב "לא תסור... ימין ושמאל", ובחר במשנתם, כנאמר "חביבין דברי סופרים מדברי תורה".

נוהגים לומר פרקי "אבות" בשבתות קיץ אחר המנחה, ויש הנוהגים לומר אותם רק בשבתות שבין פסח לעצרת, שהם ימים המנויים למתן תורה. בלימוד המשניות מכין האדם את עצמו לקבלת התורה על ידי שמתקן את מידותיו הרעות ומכשיר את לבו בענוה ובדעת.

"משה קיבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים..."

משה רבנו "קנה" את התורה עבור עם ישראל, לאחר מאבק עם מלאכי השרת. שכשעלה לשמים לקבל את התורה, תמחו מלאכי השרת לפני הקב"ה: "חמדה גנוזה אתה מבקש ליתן לבשר ודם?" ענה משה להקב"ה: "תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה? 'אנוכי ה' אשר הוצאתיך מארץ מצרים' אמר משה למלאכי השרת: למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? ועוד מה כתיב בה? 'כבד את אביך ואת אמך' - אב ואם יש לכם? 'לא תרצח' - לא תגנוב' - וכי קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש בכם?" מיד הודו מלאכי השרת להקב"ה ונעשו אוהבים למשה ומסרו לו דברים. שנאמר: "עלית למרום שבת שבי לקחת מתנות באדם" - בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות.

ישנם שלושה מצבים של לקיחת דבר ושל קניית התורה: שבי. לקיחה. מתנה.

שלב ראשון: "שבית שבי" - אין אפשרות לזכות בכתר התורה ללא "מלחמה", שהרי יצרו של אדם מתגבר בכל יום "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו". האדם החומרי ע"י כיבוש החומר והתאוות, משיג מעלות עליונות שאליהן גם מלאכים אינם יכולים להגיע. שלב שני: "לקחת" - נטילת שבי במלחמה היא לפעמים מקרית, ההצלחה יכולה להאיר פנים בלא שהאדם יחرف נפשו למות, אבל בקניית התורה דרושה מלחמה עיקשת, עקבית ומתמדת, דרושה פעולת לקיחה - נדרשת תמורה של ממש עבור החפץ. אחיזה בפועל תוך מאמץ ויחזור.

שלב שלישי: "מתנות" - נשאל: הרי מאמצי האדם היו "מחיר" יקר בעבור הרכישה, ומדוע אלו "מתנות"? אלא, השלב ההתחלתי חייב להיות של האדם, דרושה יגיעה מרובה, אך בתמורה למאמץ מקבלים תמורה ששווה הרבה יותר מהיגיעה, והתמורה הגדולה הזו נתנת ב"מתנה". זו התורה חמדה יקרה שגנוזה 974 דורות לפני בריאת העולם!